

Novice.

— **Osebnе vesti.** Profesor na ljubljanski realki g. Henrik Pirker je šel v pokoj. — Profesor na nižji gimnaziji v Kočevju g. Martin Sebastian je premeščen v Gradec. — Suplent na Dunaju g. Karol Werner je imenovan realnim profesorjem v Ljubljani, suplent v Nikolsburgu g. Oton Hesse pa profesorjem na nižji gimnaziji v Kočevju. — Začasni profesor na učiteljskem v Kopru g. Ivan Finžgar je imenovan stalnim profesorjem na tem zavodu in okrajnim šolskim nadzornikom za okraj goriška okolico ter za slovenske šole v Gorici in v gradiščanskem okraju. — Za vodjo slovensko-nemških paralelk na celjski gimnaziji je imenovan profesor tega zavoda g. Fr. Liskounigg. — Pravna praktikanta pri deželni sodišči v Ljubljani gg. Fran Novak in Konrad Vođušek sta imenovana avskultantoma.

— **Cerkvene vesti.** Za župnijo Sv. Vid pri Zatičini je prezentovan č. g. Janez Vidergar, župnik pri sv. Juriju pod Kumom in za župnijo Radovico č. g. Matija Novak župnik v Poljanici. — V višje duhovniško izobraževališče pri Sv. Avguštinu na Dunaju je sprejet č. g. Matija Prelesnik, vikarij v Novem mestu.

— **Odlikovanje.** Korporal petega dragonskega polka Ivan Petrič je dobil srebrni zaslužni križec, ker je z nevarnostjo za lastno življenje rešil necega vojaka iz vode.

— **Okrajni zastop gornjeradgonski.** Pri volitvah iz veleposestniške kurije so Slovenci tudi letos propadli.

— **Z revolverjem razširjajo kulturo.** Pred kratkim se se ponoči nekateri nemškutarski Celjani vozili iz Vitanja v Celje. Na potu so tulili heul in iz revolverjev streljali v slovenske hiše. Celjske barabe so vse oborožene. V Rakuschevi tovarni so prodali v kratkem 200 revolverjev. To je jako značilno za naše razmere.

— **Koča na Planici** je bila dne 3. septembra ob mnogoštevilni udeležbi članov Slov. plan. društva in drugih turistov slovesno otvorjena. Koča je jako praktično urejena in ni dvoma da bodo turisti Slov. plan. društvu izkreno hvaležni, da jo je otvorilo.

— **Kmetijski zadrugi v Sinčivesi,** katera je zgradila veliko zadržno skladišče, je poljedelsko ministerstvo dovolilo 2000 gld. državne podpore.

— **Nova tovarna.** V Ilirski Bistrici je pod tvrdo Žnideršič & Valenčič začela delovati tovarna testenin.

— **Železna mosta v Motniku** sta dograjena in je določena uradna kolavdacija na dan 9. t. m.

— **Prebivalstvo Trsta** se je od 31. dec. 1890. l., ko je bilo zadnje številenje, pomnožilo za 11.120 duš in znaša sedaj 166.599 duš. Vojaštvo ni všteto.

— **Obsodba radi celovških izgredov.** Celovsko deželno sodišče je te dni obsodilo dvanajst udeležnikov zadnjih izgredov na zapor od petih dni do osem mesecev.

— **Obč. odboru pri sv. Joštu** je finančno ministerstvo dovolilo, da sme napraviti efektno loterijo v občinsko korist.

— **Gospodinska šola kmetijske družbe kranjske.** Meseca oktobra se otvori drugi tečaj gospodinske šole. Trajal bo 12 mesecev. Gojenka, katera bo sprejeta v zavod, plača za vse skupaj na mesec 14 gld. ali za ves tečaj 168 gld. Sprejemni pogoji so bili razglašeni z „Kmetovalcu“. Prošnje za sprejem je vložiti do 26. septembra t. l. pri glavnem odboru kranjske kmetijske družbe v Ljubljani.

— **Prvo nagrado pri dirki v Berlinu** dne 27. t. m. je dobil član slovenskega kluba biciklistov „Ljubljana“ gosp. Fran Počkaj.

— **Razsodba glede občinskih volitev.** V neki razsodbi je upravno sodišče izreklo, da se mora dan objave občinskih volitev všteti v zakonito določeni osemdnevni rok in da častni občani volijo v prvem volilnem razredu.

— **Čebelarstvo.** Znani čebelar M. Ambrožič iz Mojstrane je na čebelarskem shodu v Koloniji dobil srebrno svetinjo in častno nagrado 18 gld.

— **Gasilnemu društvu v Kranju** je finančna uprava dovolila, da v društvene svrhe priredi efektno loterijo.

— **Na smrt obsojen** je bil v Novem Mestu J. Zevnik, ki je 27. julija t. l. umoril Josipino Grubar iz Sp. Suhadola.

— **V slučajih nesreče.** Trgovinsko-ministerstvo je določilo, da so vsi telegrami za pomoč v slučaju požara itd. brezplačni, železniško ministerstvo pa je odredilo, da morajo železnice ob požarih gasilna društva brezplačno prevažati.

— **K katoliški veri** je prestopil g. Avgust Dreise, rodom Prus in protestantske vere. Ako je dalo temu versko prepričanje povod, potem je to veselo znamenje, a govori se, da je pravi vzrok iskati v — stolpu protestantske cerkve.

— **V ljubljanski kazini** so neki fantje minoli petek provzročili pretep Kavarnar, ki jih je hotel odstraniti, je bil težko poškodovan.

— **Vzgojišče za deklice** (internat) č. šolskih sester v „Narodni šoli“ družbe sv. Cirila in Metoda v Št. Rupertu pri Velikovcu se priporoča p. n. slovenskim starišem. — V hiši je trirazredna ljudska šola; v njej se posebno goje ženska ročna dela. — Šolsko leto se začne dne 16. vinotoka t. l. Oglasila naj se blagovolijo vposlati do konca meseca kimovca č. šolskim sestram v Št. Rupertu pri Velikovcu. — Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

— **Vsem hmeljarjem!** Kakor znano, vršila se bode v tekočem letu v Pragi predrazstava svetovne razstave v Parizu 1900 in sicer le za hmelj in ječmen. Po izvestju izvrševalnega odbora za svetovno razstavo, bo se iz vsacega avstrijskega hmeljskega okoliska pripustila le ena originalna bala (blizu 100 kg) k razstavi. Podpisano društveno vodstvo pa je dobilo od posebnega odbora za predrazstavo dovoljenje, da sme Južnoštajarsko razstaviti dve originalni bali in sicer po eno od goldinga in od poznega hmelja. Da se ugled našega hmelja se povekša in bolj razširi, skrbelo bode hmeljarsko društvo, da se bode v teh balah razstavil najlepši hmelj. V to svrhu je podpisano društveno vodstvo sklenilo, vse hmeljarje, kateri pridelujejo fini, za razstavo ugodni hmelj, povabiti, da naj vpošljejo prej ko mogoče uzorce, katere bode društveno vodstvo pregledalo in določilo za razstavo najugodnejša. Hmeljarsko društvo bode potem od dotičnih hmeljarjev kupilo po eno balo blizu (100 kg) hmelja in sicer za ceno, katere bode navadno tržno ceno, presegala za 20 — 30 gld. Ob enem se pa tudi obvestijo vsi hmeljarji, kateri se bodo razstave le z uzorci udeležili, da naj iste pošljejo najkasneje do 20. septembra t. l. podpisanemu vodstvu. Posebne vrečice za uzorce (blizu 5 kg) bodo se pravočasno poslale dotičnim hmeljarjem. Potrebne napise preskrbelo bo tudi vodstvo hmelj. društva v Žalcu.

Pri tržaški mestni plinarni je nameščenih nad 100 italijanskih podanikov ter so med štirimi inženirji trije iz Italije. Pri podelitvi koncesije tramvajski družbi je vlada zahtevala, da morajo dobiti delo le domačini. Vsegamogočni progresovci pa se na vladno zahtevo niti najmanj niso ozirali, temuč ji pri nastavljanju uslužbencev nalašč nasprotujejo.

Slovenskim krščansko - socialnim društvom! O Bežiču bode „Slov. krščansko-socialna zveza“ imela svoj organizacijski shod, katerega je ob vseslovenski delavski slavnosti preprečilo deževje. Na tem shodu bomo ustvarili organizacijo vseh naših nepolitičnih društev, ter bomo ustanovili tudi strokovno organizacijo slovenskih krščanskih socialcev. Prav bi pa bilo, da vsa naša društva že prej pristopijo k „Zvezi“. Odbor „Zveze“ torej poziva vsa krščansko-socialna društva k pristopu ter prosi, da mu društva svoj odlok naznanijo vsaj tekom jednega meseca. Ako bi kako društvo pomotoma še ne prejelo „Zvezinih“ pravil, naj se oglasi, da se mu takoj dološljejo. — Z Bogom za krščansko ljudstvo! — Odbor „Slovenske krščansko socialne zveze“ v Ljubljani.

Pozor slovenski okrajni zastopi! Štajerski okrajni zastopi razpisujejo ustanove za kmetijske šole, toda žalibog, največ le za mariborsko kmetijsko šolo, ki je v rokah nemškega deželnega odbora in — kar je najhujše — v rokah nemških učiteljev. Slovenski okrajni zastopi, razpišite rajše ustanove za prav dobro slovensko kmetijsko šolo na Grmu pri Novem Mestu.

— **Čudno premeščenje.** Koncem meseca avgusta t. l. zapustil je Celje c. kr. finančni nadkomisar g. J. Mollan in se preselil v Fürstenfeld. Zakaj taka premestitev, ne bomo preiskovali. Čudno pa je, da pošljejo uradnika, ki zna popolnoma slovensko, v čisto nemški kraj, a nam v Celje, kjer ima financa z 90%. Slovenci posla, pa sedaj pošljejo čistega Nemca. Tako nas ni topla vlada pod nemškimi finančnimi ministri, sedaj pa. ko vodi finančno ministerstvo Čeh Kaizl, pa nam mečejo Slovincem taka polena pod noge. Gospod nadkomisar Mollan je bil vesten uradnik, a tudi Slovincem pravičen, zato obžalujemo, da so ga porinili med Nemce, upamo pa, da ga zopet kmalu vidimo med nami. Kako bode novi finančni komisar uradoval, ko ne razume besedice slovensko, je res uganka.

— **Umrl** je na Dunaju železniški revident g. J. Lercher, rodом Ljubljčan, ki je vrlo sodeloval pri potresnem podkonem odboru dunajskem.

— **Umrl** je na Dunaju dvorni svetnik in centralni obrtni inšpektor Fr. Klein, odličen socialni politik.

— **Oblak se je utrgal** dne 28. avgusta v Črmošnjicah. Naliv je prouzročil zlasti v vinogradih ogromno škodo.

— **Utonil** je v Ljubljani pri kopanju posestnik Anton Škraba iz Lip v pričo njegovega 11letnega sina.

— **Ogenj.** V Podkrajju na Vipavskem je gorelo pri Fr. Preglju in Juriju Kobalu. Škode je 3700 glđ.

— **Požar.** Dne. 24 avgusta je gorelo v Košenici P. Peternela v Dovjem a škoda ni velika.

— **Nesreča.** Dne 29. m. m. zjutraj so našli podkrajski pastirji 40letnega gozdnega delavca Antona Bajca iz Malega Polja (občina Col) z razbito glavo v jarku državne ceste pri „Hudi peči“ blizu Podkrajja. Mož je bil v pijanosti padel domov grede v rečeni jarek in se tako poškodoval, da je umrl, še predno so ga prepeljali v Podkraj.

— **Brat umoril sestro.** Dne 2. septembra so našli na Dunaju umorjeno odvetniško vdovo Marijo Prossinagg. Ustrelil jo je njen lastni brat odvetnik dr. Schiessl, ki je potem samega sebe usmrtil. Schiessle je v raznih spekulacijah zapravljal vse svoje in sestrino prmoženje. Umorjenka je bila svakinja v Ljubljani živečih členov rodbine Prossinagg,

— **Ignacij Schick** †. V Pragi je umrl dolgoletni urednik „Politike“, duhoviti feljtonist Ignacij Schick v starosti 58 let. Pokojnik spada mej najzaslužnejše češke časnikarje. On je tudi pridobil našega vojaka Fr. Selaka, da je za Politiko pisal podlistke o slovenski literaturi, kateri podlistki so takorekoč seznanili zunanji svet z našo književnostjo.

— **Roparski napad.** Glasom poročil iz Lugona na južnem Ogerskem je pri Anini petorica zločincev napala pruskega inženirja Roberta Thiema, ga nevarno ranila in oropala. Orožniki zasledujejo roparje.

— **71 princesinj in 47 princev** je v Evropi godnih za ženitev, oziroma možitev. Velik del princesinj bode moral torej ostati samski. Ker so princesinje večinoma protestantke, niti v samostan ne morejo. Ne prestaje jim torej družega, kakor žalostno staro devištvo ali pa morganatski zakon.

— **Zločin.** Bolehavi in pohabljen Fran Bock v Roggen dorfu je iz vsega svojega srca sovražil svojega mlajšega brata ker ga je mati bolj rada imela in mu vse zaupala. Ohromel Fran je prišel te dni počasi po stopnicah v vežo in čaka brata. Ko je zjutraj ob 4. uri prišel njegov mlajši brat Jurij na dvorišče, je ustrelil z revolverjem nanj ter ga zadel smrtonosno. Zatem pa je ša samega sebe usmrtil.

— **V levovem žrelu.** Iz Stockholma javljajo: V tukajšnji Scholzovi menežariji je nedavno gladalo občinstvo strašen prizor. Brat posestnika je izvajal z največjim levom različne umeteljne čine. Končno naj bi mu bil lev vzel kos mesa iz ust. Lev je položil svoji šapi na rami krotileca, kateri je vsled levove teže zdrsnil. V istem trenutku pa ga žival pograbi, glava in vrat sta izginila v levovem žrelu. Ker je lev stiskal svojo žrtev samo k tlom, se je ljudem kmalu posrečilo odpoditi ga. Scholz je še sam šel iz kletke, potem se je onesvestil; vendar ni smrtnonevarno ranjen.

— **Podgane — nadloga na Danskem.** Iz Kodanja se poroča: Nadloga podgan je postala tako znatna, da so razpisane nagrade za usmrtitev podgan. V zadnjih treh tednih so ubili po oficialnem izkazu: 6094 v prvem, 6616 v drugem ter 8780 v tretjem, torej skupno 20.490 podgan. V tem tednu upajo, da jih pobilejo 10.000. Vpračanje podgan je postalo splošno, in ustaja proti podganam se je raznesla po vsi deželi.

— **Otvoritvena predstava hrvatska gledališča v Zagrebu** je bila v soboto, 2. t. m. ter so igrali izvirno žaloigro „Benko Bot“, zložil Fran pl. Marković. Dejanje se vrši v početku 13. stoletja za časa vladanja Andreja II, kralja ogerskega in hrvatskega. Žaloigro je objavil pesnik že pred 30 leti v „Viencu“, a radi cenzure je ni bilo možno vprizoriti. Pri predstavi se je odlikovala gospa Borštnikova v vlogi baronice Jelene, soproge bana Bota. Vzlic prekrasni pesniški dikciji Markovićeve drame ni imela igra tistega vspeha kakor bi ga zaslužila. „Agramer Ztg.“ meni, da je temu vzrok nedostatek zunanjega dejanja in prevladovanje psihološke analize. Vendar pa je občinstvo koncem vsakega dejanja vihavno ploskalo. Drama Makovića je — piše „Obzor“ — najboljša hrvatska zgodovinska drama.

— **Nesreča v Alpah.** Nedavno sta šla na Dent Blanche dva Angleža, mr. Jones in mr. Hill, katera so premijali trije vodniki. Bill so že jako visoko, in pot je bila sila nevarna. Zato so se privezali vsi na vrv in tako lezli dalje. Prišli so nekako 50 metrov pod vrh gore, prva dva vodnika sta na posebno težavnem mestu pritrdila pred seboj vrv na neko skalo, toda skala se je menda premaknila. Prvi vodnik je padel v globočino ter potegnil še Angleža Jonesa in družega vodnika za seboj. Vsled silnega potegljaja se je na skalo privezana vrv zrahljala in tako je padel še tretji vodnik v brezno. Za njim pa se je vrv utrgala in Anglež Hill, ki je

bili zadnji, je ostal sam na skali, s katere pa ni mogel zlesti. Ostal je 48 ur na nji, potem se mu je vender posrečilo prilezti na vrh gore; in od tod je šel na drugi strani doli.

— **Madjarizacija srbskih občin.** „Bud. Hir“ prinaša tako vest: V županji Baranya se je pokazal rodoljubni polet. Zgodovinski podatki dokazujejo, da vsako selo v županiji pred 200 leti je imelo madjarsko ime; z naseljevanjem Srbov in Nemcev so se spemila ta imena v tuja. Sedaj se dela na to, da se ista pokvarjena imena krajev odpravijo ter se nadomesté s pravimi madjarskimi. Tako dobi v kratkem okoli 400 srbskih občin madjarska imena.

— **Ruski car in carica v Nemčiji.** „Frankfurter Zeitung“ javlja, da pričakujejo dohod ruske carske dvojice v Nemčijo začetkom meseca septembra. Nastanita se v gradu Friedberg v Hessenu. Tam nameravata ostati par tednov; carica bo od tam pohajala v toplice v Nauheim, ker trpi na revmatizmu.

— **Ruski glas o naših odnošajih.** Ruski časopis „Svet“ pod uredništvom znanega Komarov-a v št. 200 govori o sokolskih slavnostih na Češkem in tolmači govor praveškega župana dr. Podlipnega. Svoj članek končuje s sledečimi besedami: „Ni naše delo, braniti Čeha zlobnih napadov nemškega časopisja; oni že sami razumejo dati dolžni odpor z besedami in dejanjem. Pravica in zakon sta na njih strani; pa tudi, kolikor se tiče sile in tvrdosti, Čehi ne zadostajajo za Nemci. Ali za sebe, za ruski narod, povemo nekoliko besedi. Slovanska vzajemnost je vrezana v zgodovino človeštva s tako globokimi črtami, da jih nemška peresa ne morejo izgladiti. To vzajemnost je izpričevala ruska kri prelita v neštevilnih bojih za osvobojenje južnih Slovanov in izpričevala je ustanovitve po Rusiji samostalne Srbije, Bolgarije in Črnogore. Kakor se ne more Rusija odvezati od svojih osnovnih načel pravoslavja in samodržja, ravno tako se ne more odvezati in se ne odveže od osnovnega načela svoje slovanske narodnosti. Nemški pisci ne morejo tega razumeti, le naj! Nam in vsem Slovanom pa je taka istina bližnja in razumljiva. Sibirsko in Kitajsko ste naši koloniji, a naša domovina, naš dom je Evropa. Naša npravstvena sila je tukaj in odpovedati se od svoje slovanske narodnosti, od svojih zgodovinskih sporočil, od bistva in duševnega jedinstva z narodi Morave, Donava in Adrijanskega morja je ravno tako nemogoče odpovedati svojih las Samsonu, ker je v njih bila moč, dana mu od Boga“. To so tako zlate besede, da jih radostno zapišemo, da krožijo širom našega malega obmejnega naroda slovenskega!

— **Župnik — grof.** Kralj Nmberto je podelil župniku vasi Altere pri Savoni, monsignoru Betolottiju, ker je daroval za zidanje neke sirotišnice 300.000 lir, naslov grota s pravico, da preide ta naslov na njegove nečake.

— **Za rešitev ljudij.** Francoski poslanik Washingtonu je objavil, da so dediči nekega Američana, ki se je z ladjo „Bourgogne“ potopil, določili 100.000 frankov onemu, ki iznajde najboljšo sredstvo, kako bi se reševali ljudje sredi ljudje sredi morja, ako se potaplja ladija. Vsakdo more tekMOVATI za to darilo. Predložene ideje bo presojal poseben odsek na svetovni razstavi v Parizu.

— **Zahteve Slovakov.** Slovaki nameravajo v kratkem predložiti ogrskemu državnemu zboru spomenico s svojimi zahtevami. „Pesti Naplo“ sicer že navaja take zahteve, ali te so grozno skromne; najbrže ni dobro poučen. Slovaki po svojem številu pač smejo zahtevati, da se jim da pristop v upravo, v sodišča in pred vsem v šole, koder se šopiri skoro sama ogrščina. Vsekako pa se Slovaki dvigajo in zavedajo; želimo jim vsega vspeha!

— **Misli beroč pes se išče.** Neka dama je prišla k prodajalcu psov. „Stanujem v predmestju ter bi hotela imeti dobrega domačega psa“. Prodajalec: „Da, milostljiva gospa“. — „Samo ob sebi je razumno, da ne maram psa, ki vso noč stražil moje stanovanje z brezpotrebnim lajanjem.“ — „Ne, milostljiva gospa“. — „Mora pa biti velik, močan ter divji, veste?“ — „Da, milostljiva gospa“. — „A vender z menoj tako krotek kakor jagnje.“ — „Da, milostljiva gospa“. — „Vsakega potepuha mora popasti“. — „Da, milostljiva gospa“. — „Ne sme pa popasti ubogega ter poštenega človeka, ki išče delo.“ — „Ne milostljiva gospa“. — „Ako bi nas hdtel tat okraati, moral bi ga takoj na drobne kosce raztrgati“. — „Da, milostljiva gospa“. — „Ne sme pa popasti soseda, ako nas hoče za malo časa posetiti“. — „Ne, milostljiva gospa“. — „Naravno je, da ne sme ljudem nagajati, ako obiščejo mojega soproga, kar se zgodi večkrat, kajti soprog je zdravnik“. — Ne, milostljiva gospa. Že vem, kakkega psa Vi zahtevate. Hočete imeti misliberočega psa. — „Da, nehaj jednakega. Mi ga li lahko jednega pošljete?“ — „Oprostite milostljiva gospa, da vam ne morem ustreči. Tako pleme mi je ravno pošlo“.

— **Vročina v Londonu** Dne 25. m. m. je bila v Londonu nenavadna vročina. V senci se je čitalo 35 stopinj na solncu pa 55. To je bil najtoplejši dan tega poletja. 200 oseb je zbolelo in 10 umrlo za solnčarico.

— **Deček povožen od vlaka.** Iz Livorna javljajo: 13-letni Alfred in 12-letni Hektor Cinini sta pasla ob železnični progi. Dečka sta stala na železničnem tiru, kar je pri bitel vlak iz Florence. Kurjač je zapazil dečka ter dal znamenje z žvižgom. Hektor je zbežal, Alfreda pa je zagrabil stroj, ter ga strašno razmesaril.

— **Ponarejevalca menjic** so zaprli v Lipskem. Od tam poročajo namreč: Veletržca Jecke-a v Kahla so zaprli, ker je na sumu, da je ponaredil mnogo menjic. Ponarejanja da znašajo nad stotisoč mark.

Loterijske srečke

V Brnu dne 6. septembra t. l.: 33, 44, 58, 26, 52.

Na Dunaji dne 2. septembra t. l.: 49, 75, 53, 81, 56.

V Gradci dne 2. septembra t. l.: 11, 20, 7, 23, 69.

Tržne cene.

V Ljubljani dne 31. avgusta 1899. Pšenica 9 gld. 15 kr., rž 7 gld. — kr., ječmen 6 gld. 30 kr., oves 6 gld. 10 kr., ajda 8 gld. 30 kr., proso 9 gld. — kr., turšica 5 gld. 90 kr., leča 11 gld. — kr., grah 10 gld. — kr., fižol 10 gld. — kr. Vse cene veljajo za 100 kilog.)

J. Blasnikova tiskarna

v Ljubljani na Bregu št. 12

se priporoča sl. občinstvu v izvršitev vsih tiskarskih del, kot: knjige, brošure, okrožnice, naslove na pisma, pisma, kuverte, račune, vizitnice, cenike, jedilne liste, programe za veselice, naznanila (plakate), itd. itd.

Tudi izvršuje edina v Ljubljani litografska dela v eni ali večih barvah.

Vse po najnižji ceni okusno in hitro.

V zalogi ima mnogo knjig za mladino ter razne muzikalije.

Cenik se pošlje zastonj in poštne prosto.